

Bredeiere kunne faae Afgang til at benytte Vandet, idet Kanalen ofte vil blive ført over deres Jorder, og hvorved Bredeierne ville kunne opnaa en billigere Afford med dem. — Den næste Kategori af Bredeiere er dem, der ligge ovenfor Stemmeværket; men de kunne fornøftigvis ikke have nogenfømhelst Interesse i, at Vandet bliver ført op i Hovedkanalen, naar der ikke dermed sker en ulovlig Opstemning; men det er jo en Sag, hvorfor Vedkommende bliver at drage til Ansvar. Dernæst er der Bredeierne paa den anden Side af Naen, altsaa paa den modsatte Side af, hvor Vandingsanlægget finder Sted; men naar Bestemmelsen i § 69 om Vandets Deking overholdes, have de ingen Grund til at beklage sig, idet Vandingsinteressenterne ikke faae mere end den Del af Vandet i Løbet, som rettelig kan tilkomme dem. Tilbage staa da kun Bredeierne nedenfor Vandløbet, den fjerde og sidste Kategori. Det skulde vel altsaa være dem, der kunne have en Anledning til at beklage sig over, at Andre end Bredeiere faae Afgang til at benytte Vandet, idet der derved kunde ske en Formindsfelse af det Vand, der blev ført tilbage i Vandløbet. Men ogsaa dette Tilfælde har Lovudkastet haadt for sig, idet der i Slutningen af § 68 er udtrykkelig udtalt: Ved Afgjørelsen af, om der saaledes kan indrømmes Andre end Bredeierne Afgang til at deltage i Vandets Benyttelse, bliver endelig ogsaa at tage Hensyn til, at herved ikke til Skade for de nedenfor Vandingsanlæggets Omraade til Vandløbet grændsende Jorder bevirkes nogen væsentlig Formindsfelse af dettes Vandmasse.

Jeg tror saaledes at have paavist, at det dels er af Interesse og af Vigtighed til Fremme for Engvandingsanlæg, at ogsaa Ikke-Bredeiere under særlige Omstændigheder kunne blive delagtiggjorte i Vandingsanlægget, og dernæst, at de Jærer, man har omtalt som truende for Bredeiernes Rettigheder, ere overdrevne og ubegrundede, saaledes som Lovudkastets Bestemmelser ere affattede. Jeg maa bede Thinget at understøtte, at jeg er kommen noget mere ind paa praktiske Forhold, end det maatte kunde være ønskeligt her i Salen; men jeg har gjerne villet fremstille dette Forhold efter bedste Evne saa klart som muligt, for at Thinget kunde have en Forestilling om, hvad det er, det egentlig kommer an paa. — Mindretallets næste Vindringsforslag er til § 71. Efter den gjældende Ret haves en Ret til at støtte et Stemmeværk til sin Gjenbøs Grund. Bestemmelsen, som findes i Lovudkastet, er kun en Udvidelse heraf, og det er begrundet deri, at der har været sig at være Trang til en saadan, idet det i mange Tilfælde er af Vigtighed, at et Stemmeværk bliver sat høiere op i Vandløbet, altsaa ikke umiddelbart ved Interessenternes Jord, fordi man ved, at kunne sætte Stemmeværket høiere op vil kunne forhindre en for stærk Opstemning af Vandet i Vandløbet,

hvorved der vil kunne foraarsages en Skade for de tilgrændsende Lodsieiere, der stundom vil være af en saadan Bestaaffenhed, at derved hele Vandingsanlægget vilde kunne blive forhindret. Jeg kan heller ikke se den allermindeste Betænklichkeit ved denne Bestemmelse, naar det, som i Lovforslaget, er udtrykkelig bestemt, at der skal gives fuldstændig Erstatning for den Skade eller det Tab, den Enkelte derved kan lide. — § 72, der handler om Retten til at forlange en Hovedkanal over en anden Mands Grund, er en Bestemmelse, hvortil der ligeledes har været følt en ganske overordentlig Trang, og som svarer til lignende Bestemmelser i fremmede Lovgivninger. Det kan paa ingen Maade betegnes som noget aldeles Uørt, at man foreslaar denne Bestemmelse i Lovudkastet, al den Stund vi have, om ikke den samme, saa dog en i samme Retning gaaende Bestemmelse i den ældre Lovgivning, rigtignok kun for et specielt Tilfælde, men Lanten, der gaar igjennem den, er den samme. Det er en Bestemmelse i § 67 i Anordningen af 1846, hvorefter der kan gives Vedkommende en Ret til at faae en Kanal gravet over en anden Mands Grund i det Tilfælde, at der foreligger Overenskomst eller Forlig om at afbenytte Vandet fra et den Vedkommendes Jorder ikke tilgrændsende Vandløb til en Forbedring af disse; der bliver da med Hensyn til Afgjørelsen af Spørgsmaalene om de Gjennemgravninger eller Opdamninger over anden Mands Grund, som heraf maatte blive en Følge, at forholde paa den i Paragrafen nævnte Maade. Vil man overhovedet, som det ærede Medlem udtalte, kræve, at der skal være en almen Interesse tilstede for, at en sliq Ret kan blive tilstaaet et Vandings-Interessentskab, saa vil i Mangel af et Forlig Vandings-Interessentskaber næsten aldrig kunne blive gennemførte; thi det vil blive meget vanskeligt at paavise, at Interessentskabet har en saadan Betydning som den, der ligger i Begrebet almen Interesse. Det maa være tilstrækkeligt, at det er et Foretagende, som er forbundet med væsentlige Goder for den paagjældende Lokalitet, og at disse Goder ere af en Betydning, der langt overveier det Tab, som kan opstaa for den Enkelte. Naar der i saadanne Tilfælde kan exproprieres imod, at fuld Erstatning udredes, er det overensstemmende med, hvad der ellers er hjemlet Afgang til i Lovgivningen, uden at man da har krævet, at en egentlig almen Interesse skulde være tilstede. Vindringsforslaget Nr. 121 kan der vist ikke være Tale om at gaa ind paa, navnlig ikke saaledes, som det er affattet; thi den foreslaaede Paragraf vilde staa som en ligefrem Truselparagraf her i Lovden ligeoverfor dem, der ønske at foretage en Engvandning. En Hovedindvending, jeg ogsaa maa gjøre mod dette Vindringsforslag, er, at den Erstatning, som derefter skal udredes til Deltagerne i Vandingsanlægget, bliver aldeles usfuldstændig,